

13. 8. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zařízení dodávaná výrobci či distributory prodejcům - soutěžní problém ?

V tomto příspěvku bychom se rádi zamysleli nad jedním jevem, se kterým se všichni jako spotřebitelé v každodenním životě setkáváme a na který se objevují rozporné právní názory, a zároveň bychom chtěli poukázat na způsob, jakým se s tímto problémem vypořádala Evropská komise.

V tomto příspěvku bychom se rádi zamysleli nad jedním jevem, se kterým se všichni jako spotřebitelé v každodenním životě setkáváme a na který se objevují rozporné právní názory, a zároveň bychom chtěli poukázat na způsob, jakým se s tímto problémem vypořádala Evropská komise.

Je běžné, že různí výrobci či distributoři dodávají prodejcům spolu s produkty i zařízení potřebná či užitečná pro jejich maloobchodní prodej, a to zdarma či za symbolické nájemné. Typicky se jedná o mrazicí boxy pro prodej zmrzliny nebo čerpací zařízení pro prodej benzínu a nafty. Čas od času se setkáváme s případy, kdy poskytovatel tohoto zařízení, který zůstává i jeho vlastníkem, zakáže prodejci používat dodané zařízení pro prodej výrobků od jiných výrobců. V této souvislosti vzniká otázka, zda je toto omezení v souladu s právem hospodářské soutěže.

Dodavatelé těchto zařízení argumentují svým vlastnickým právem: každý vlastník má právo rozhodnout jak bude nakládáno s předmětem jeho vlastnictví a za jakých podmínek mohou třetí osoby užívat jeho věci. Tento přístup je v souladu s konceptem vlastnického práva, jak jej zná náš občanský zákoník. Jejich odpůrci na druhou stranu poukazují na to, že takový postup fakticky omezuje prodejce ve volném výběru svých dodavatelů: Pokud by např. prodejce mražených výrobků chtěl prodávat výrobky též od jiných dodavatelů, musel by si opatřit další mrazicí zařízení vyžadující další prodejní prostory, což by vyvolalo další náklady. Na prodejce je tak nepřímý vyvíjen tlak, aby od jiných dodavatelů zboží neodebíral.

Evropská komise se touto otázkou již několikrát zabývala (známé je např. rozhodnutí ve věci Van den Bergh Foods), přičemž její přístup k celé věci je takový, že výše uvedený postup výrobců je v rozporu s právem na ochranu hospodářské soutěže. Hlavním argumentem, který Evropská komise použila je, že výše uvedené omezení znamená pro distributory vynaložení dalších nákladů, pokud chtějí distribuovat i výrobky jiných výrobců. Zajímavé je i to, jak se Komise vypořádala s argumentací výrobců založenou na vlastnickém právu. Podle Komise jednak převažuje veřejnoprávní zájem na ochraně hospodářské soutěže nad soukromoprávním zájmem a dále pak tento veřejnoprávní zájem nijak neomezuje vlastnické právo samotných výrobců v nakládání s jejich zařízeními, ale týká se omezení, které výrobci uložili třetím osobám při nakládání s nimi.

Je nutno poznamenat, že výše uvedený princip není aplikovatelný bez výjimky - jsou zde určité limity týkající se podílu na trhu i výjimky pro určité specifické případy (zvláštní způsoby distribuce). Rozhodnutí Evropské komise mají vliv i na soutěžní prostředí v České republice, takže nebude bez zajímavosti sledovat, jak se se spory v obdobných záležitostech vypořádáme u nás.

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault – evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)